

Громадська дипломатія – вплив ін-тів громадян. сусп-ва однієї країни на громадськість іншої з метою просування й захисту інтересів, формування позитивного іміджу д-ви походження, та виконання будь-яких ін. завдань, не пов'язаних із офіційною публічною дипломатією д-ви. Термін Г.д. є одним із варіантів перекладу англomовного терміну «*public diplomacy*». На укр. мову «public» можна перекласти як громад., сусп., держ., громадян., публічний і под. Найчастіше щодо дипломатії використовуються два визначення – *публічна* та *Г.д. (суспільна)*. Однак, найуживанішим є розуміння «public diplomacy» як «публічної дипломатії». Одним із прикладів Г.д. в Україні є діяльність Всеукр. товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Завдяки реалізації великої к-сті культурних, освітніх, просвітницьких, видавничих проєктів як в Україні, так і за кордоном Товариство популяризує укр. історію, культуру, мову у світі, сприяючи таким чином покращенню іміджу України як всередині країни, так і за її межами. Безперечною перевагою є й те, що до складу Товариства входять видатні укр. діячі освіти, науки, культури. Велику увагу Товариство приділяє співпраці із укр. діаспорами за кордоном. *Див.: Нова публічна дипломатія; Фейсбук-дипломат.*

М. Трофименко

Громадська діяльність – діяльність індивіда, громади, сусп-ва, ініціативних груп, яка здійснюється добровільно та безоплатно відповідно до існуючих потреб і норм. Г.д. – це сукупність заходів, які дають змогу контролювати владу різного рівня, пропонувати рішення, яких очікує громада від влади. Г.д. може включати сусп.-політ. діяльність, а може обмежуватись реалізацією соц.-побут. інтересів. Це своєрідне поєднання трьох компонентів: пропозиції, контроль, тиск.

Участь у Г.д. розвиває самостійність, відповідальність, формує цінності та норми, є важливою умовою становлення громадян. сусп-ва. Таку діяльність найпростіше реалізувати в межах громад. орг-цій, які є невід'ємною складовою громадян. сусп-ва.

Беручи участь у Г.д., індивіди мають змогу реалізувати свої можливості та визначитись із професійними та особистісними перевагами, будувати кар'єру, реалізувати себе через розширення поля сусп. діяльності, виявляти ініціативність, індивідуальність і креативність. Громад. діячами можуть виступати політ. або громад. активісти, громад. лідери, лобісти, громад. представники. Г.д. сприяє соціалізації особи: створюються умов для набуття досвіду, формування громадян. позиції, відбувається соц. інтеграція.

Різновидом Г.д. є *ініціативні групи* – добровільні співтовариства громадян, які об'єднуються для захисту своїх прав й інтересів чи конкретної справи, волонтерської (добровольчої) діяльності. В Україні Майдан значною мірою перетворився на творчу Г.д. – добродійність, допомога воїнам та біженцям, масові прибирання населених пунктів, контроль за владою та под. *Див.: Громадське лобювання; Громадський моніторинг; Громадськість.*

С. Була

Громадська ініціатива – атрибут громадян. сусп-ва, виражений у різних формах активності його суб'єктів, націленої на захист певних інтересів і здійснення змін із метою покращання умов життєдіяльності. Г.і., з одного боку, активізує громадян до розв'язання сусп. проблем і, з іншого – надає змогу інформувати про виконання держ. програм. **Форми Г.і.:** 1) соц. проєкти, спрямовані на підтримку уразливих груп населення, розвиток соц. інфраструктури (дитячі майданчики, громад. приймальні, захист прав громадян); 2) освітні проєкти (політ. освіта та правова культура; робота з молоддю, залучення її до сусп. життя); 3) гуртки, клуби, секції, групи за інтересами; 4) тренінги та ін.і заходи, спрямовані на розбудову мережі неурядових орг-цій, їх взаємодії з органами держ. влади; 5) дебати (залучення громадян до обговорення важливих сусп.-політ. справ; публічні обговорення актів органів держ. влади; публічні дискусії щодо проєктів, які реалізуються органами держ. влади та громад. орг-ціями); 6) громад.